กัณฑ์ที่ 39

ปกิณกะ

แสดง ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๙๗

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ฯ (๓ ครั้ง)

สกฺกตฺวา พุทฺธรตนํ โอสถํ อุตฺตมํ วรํ
หิตํ เทวมนุสฺสานํ พุทฺธเตเชน โสตฺถินา
นสฺสนฺตุปทฺทวา สพฺเพ ทุกฺขา วูปสเมนฺตุ เต

สกฺกตฺวา ธมฺมรตนํ โอสถํ อุตฺตมํ วรํ
ปริฬาหูปสมนํ ธมฺมเตเชน โสตฺถินา
นสฺสนฺตุปทฺทวา สพฺเพ ภยา วูปสเมนฺตุ เต

สกฺกตฺวา สงฺฆรตนํ โอสถํ อุตฺตมํ วรํ
อาหุเนยฺยํ ปาหุเนยฺยํ สงฺฆเตเชน โสตฺถินา
นสฺสนฺตุปทฺทวา สพฺเพ โรคา วูปสเมนฺตุ เตติ ฯ

ในบัดนี้อาตมภาพจักได้แสดงพระปกิณกะเทศนา เพื่อเป็นปฏิการสนองประคองศรัทธาประดับสติปัญญาคุณสมบัติของท่านผู้พุทธบริษัท ทั้งคฤหัสถ์บรรพชิต บรรดามาสโมสรในสถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า เพราะเราท่านทั้งหลาย ล้วนมีใจเคารพในพระพุทธศาสนา มั่นหมายในพระรัตนตรัยมิได้เคลื่อนคลาด เหตุนั้นการที่เคารพในพระพุทธศาสนา มั่นหมายในพระรัตนตรัยนั้น วันนี้จะแสดงให้กระชั้นมั่นคง สนับสนุนท่านผู้มั่นคงให้แน่นหนักขึ้นไปเพราะเหตุว่าพระรัตนตรัยนี่แหละเป็นหลักสำคัญ เป็นตัวศาสนาจริง ๆ ถ้าไม่ถูกพระรัตนตรัยแล้วก็ไม่ถูกศาสนาเหมือนกัน ถ้าถูกพระรัตนตรัยแล้วก็ถูกศาสนาเท่านั้น นี่เป็นข้อสำคัญ องค์พระบาลีที่ได้ยืนยันยกขึ้นไว้ในเบื้องต้นนั้นว่า

สกฺกตฺวา พุทฺธรตนํ	*กระทำความเคารพพุทธรัตนะ*
โอสถํ อุตฺตมํ วรํ	*อันเป็นดังโอสถอันอุดมประเสริฐ*
หิตํ เทวมนุสฺสานํ	*เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย*
พุทฺธเตเชน โสตฺถินา	***นสฺสนฺตุปทฺทวา***
	อุปัทวันตรายทั้งหลายจงหายไปโดยความสวัสดีด้วยอำนาจพุทธรัตนะ
	ทุกข์ทั้งสิ้นจงสงบไป ด้วยความสวัสดีด้วยอำนาจของพระพุทธเจ้า

สกฺกตฺวา ธมฺมรตนํ *โอสถํ อุตฺตมํ วรํ*
ความเคารพพระสัทธรรมเป็นโอสถอันอุดมประเสริฐ
ปริฬาหูปสมนํ *เป็นเครื่องสงบระงับกระวนกระวายเสียได้*
ธมฺมเตเชน โสตฺถินา ***นสฺสนฺตุปทฺทวา สพฺเพ ภยา วูปสเมนฺตุ เต***
อุปัทวะทั้งหลายจงหายไปด้วยความสวัสดีด้วยอำนาจธรรมรัตนะ ภัยทั้งหลาย ภัยซึ่งเป็นที่ตั้งของความน่ากลัวของท่านจงสงบไป โดยความสวัสดีด้วยอำนาจพระธรรมรัตนะ

สกฺกตฺวา สงฺฆรตํ *โอสถํ อุตฺตมํ วรํ*
ความเคารพพระสังฆรัตนะเป็นโอสถอันอุดมประเสริฐ
อาหุเนยฺยํ ปาหุเนยฺยํ *สงฺฆเตเชน โสตฺถินา*
นสฺสนฺตุปทฺทวา สพฺเพ *โรคา วูปสเมนฺตุ เต*
อุปัทวะทั้งหลายจงหายไปโดยความสวัสดีด้วยอำนาจพระสังฆรัตนะ โรคทั้งสิ้นจงวิบัติไป จงสงบไป โรคทั้งสิ้นของท่านจงสงบไปด้วยอำนาจของพระสังฆรัตนะ

สามข้อนี้นี่แหละเป็นหลักเป็นประธานสำคัญในพระพุทธศาสนา นี่เนื้อความของพระบาลีคลี่ความเป็นสยามภาษาได้ความเท่านี้

ต่อแต่นี้จะอรรถาธิบายขยายความ เพราะเราท่านทั้งหลายหญิงชาย คฤหัสถ์บรรพชิตไม่ว่า มาบวชใหม่ ๆ เข้ามาเป็นอุบาสกใหม่ ๆ เข้ามาเป็นอุบาสิกาใหม่ ๆ ในพระพุทธศาสนา หรือเก่า ๆ ก็ตาม จงพยายามให้ถูกแนวแผนแบบเดียวกัน ท่านแนะนำไว้นี่แหละเป็นหลักสำคัญวางไว้เป็นเนติแบบแผน ขึ้นสู่คัมภีร์ในท้ายสวดมนต์ของ ๗ ตำนาน หรือ ๑๒ ตำนาน มีปรากฏอยู่ พระสงฆ์สวดมนต์ทุกเมื่อเชื่อวันก็ว่าได้ ท่านให้ท่องไว้ให้ขึ้นปากขำนาญใจ เป็นบรรทัดฐานที่ตั้งของการปฏิบัติของพระพุทธศาสนา ข้อต้นพุทธศาสนิกชนปฏิบัติพระพุทธศาสนา ท่านแนะนำให้เคารพพุทธรัตนะ เคารพธรรมรัตนะ เคารพสังฆรัตนะ ๓ อย่างนี้เป็นประเด็นของ *สกฺกตฺวา* ในบทนี้ ในปกิณกะเทศนานี้ เคารพพุทธรัตนะ เคารพธรรมรัตนะ เคารพสังฆรัตนะ นี้เป็นใจความ แล้วท่านแยกออกอีก

เคารพพุทธรัตนะเป็นยาอันอุดมอันประเสริฐ ยาอันอุดมอันประเสริฐทำอะไรให้แก่เรา ทำความสงบโรคภัยไข้เจ็บให้หมดได้ด้วยประการทั้งปวง นี้เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย นี่ส่วนพุทธรัตนะนี้เป็นข้อสำคัญ

ก็ส่วนพระธรรมเล่า เมื่อเคารพพระธรรมรัตนะเป็นอย่างไรบ้าง เป็นโอสถอันอุดมประเสริฐดุจเดียวกัน ปริฬาหูปสมนํ เป็นเครื่องสงบระงับความกระวนกระวาย นั่นแน่ความกระวนกระวายนะ เราอยากได้สงบนัก เวลากระวนกระวายขึ้นมาแล้ว ก็ไม่สบายทีเดียว ไม่ว่ากระวนกระวายชนิดอะไร เมื่อถึงพระธรรมแล้ว

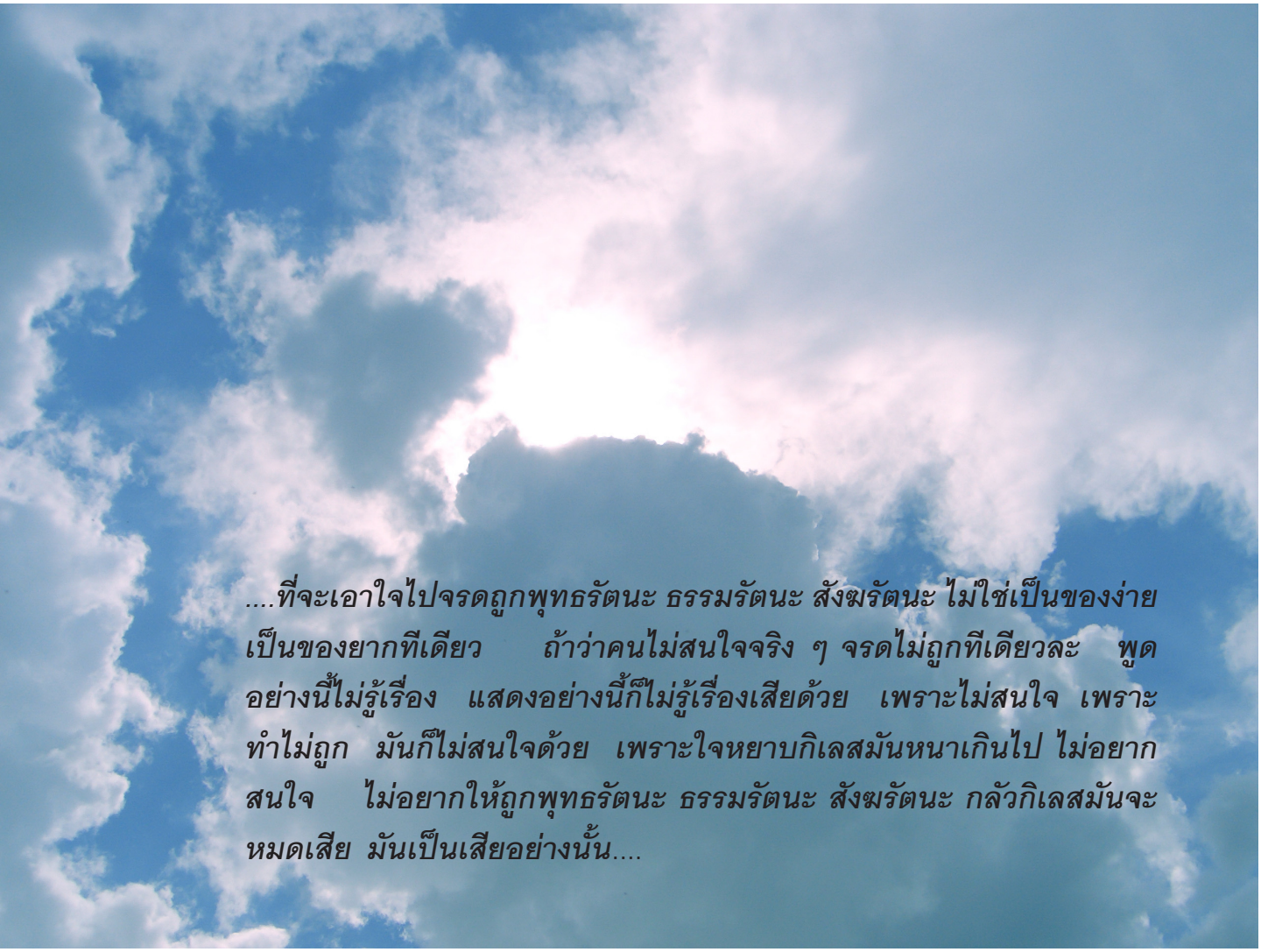

สงบหมด นี่ดีอย่างนี้ประเสริฐอย่างนี้ พระธรรมรัตนะ

เคารพพระสงฆ์เล่าเป็นยาอันประเสริฐสุดดุจเดียวกันแต่ว่า ***ปริฬาหูปสมนํ อาหุเนยฺยํ ปาหุเนยฺยํ*** ควรเพื่อของอันบุคคลนำมาบูชา ควรเพื่อสิ่งของอันบุคคลจัดไว้ต้อนรับ ของที่เขานำมาบูชานะ ควรแก่พระสังฆรัตนะแท้ ๆ ควรที่เขาจัดของไว้ต้อนรับ ควรแก่พระสังฆรัตนะแท้ ๆ ของคำนับล่ะของเช่นไร ของคำนับน่ะเป็นของสำคัญ เมื่อเขาแต่งงานบ่าวสาวกันใหม่ ๆ เจ้าสาวจะไปหาพ่อผัวแม่ผัว จะไปคำนับพ่อผัวแม่ผัวต้องแต่งของประณีตทุกสิ่งทุกอย่าง ภาชนะก็ประณีตทุกสิ่งทุกอย่าง สุดฝีมือที่จะประณีตได้ เอาไปคำนับพ่อผัวแม่ผัว นั่นแหละควรแก่พระสงฆ์แท้ ๆ ถ้าถวายพระสงฆ์ พระสงฆ์รับได้ควรแก่พระสงฆ์แท้ ๆ ทีเดียว ของคำนับละ ของต้อนรับล่ะ ต้อนรับเมื่อเขาหมั้น เขานัดว่าจะหมั้นกับสาวละ เจ้าสาวก็แสดงสุดฝีมืออีก มีภาชนะชนิดใด มีเงินทองข้าวของชนิดใด มีเครื่องประณีตเท่าใด ก็มาแต่งต้อนรับทั้งหมดอีกเหมือนกัน นั่นแหละของที่เขามาจัดมาต้อนรับนะ ควรแก่พระสงฆ์แท้ ๆ ทีเดียว นี่ปรากฏอย่างนี้

แต่ว่าต้องรู้จักเคารพพระพุทธรัตนะ เคารพพระธรรมรัตนะ เคารพพระสังฆรัตนะ จะเคารพกันท่าไหน นี่เป็นพิธีสำคัญนัก ถ้าเคารพไม่ถูกก็ไม่ได้เรื่อง ปฏิบัติศาสนาไปสัก ๑๐ ปี ๒๐ ปี ๓๐ ปี ก็ไม่ได้เรื่อง ถ้าเคารพพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะไม่ถูก

ที่เคารพพระพุทธรัตนะ พระธรรมรัตนะ พระสังฆรัตนะไม่ถูกนะ เคารพอย่างไร? ก็ไหว้นบเคารพบูชาอยู่อย่างนี้นะจะว่าไม่ถูกอย่างไร? นั่นแหละไหว้นบเคารพก็จริงแหละแต่ทว่าใจแกจะเชือนไปทางไหนก็ไม่รู้ ใจแกจะจรดไปตรงไหนก็ไม่รู้ ใจแกจะจรดลงไปถูกพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะหรือไม่ก็ไม่รู้ แกจะรู้หรือว่าพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะอยู่ที่ไหน? แกจะไปจรดถูกอย่างไร นี้แหละ หมดทั้งพระทั้งเณรเดี๋ยวนี้แหละ จรดถูกไม่กี่คนหรอกหนา จรดไม่ถูก ก็เคารพไม่ถูก

เมื่อรู้ว่า***เคารพพุทธรัตนะ***เอาใจสอดลงไปตรงไหนก็ไม่รู้ ***เคารพธรรมรัตนะ***เอาใจสอดลงไปตรงไหนก็ไม่รู้ ***เคารพสังฆรัตนะ***เอาใจสอดลงไปตรงไหนก็ไม่รู้ นี่คอยกำหนดไว้ในใจนะ แล้วจะชี้แจงแสดงว่าต้องสอดตรงนั้นต้องสอดตรงนี้ ทำท่านั้นทำท่านี้ ให้เข้าใจทีเดียว เพราะวันเข้าพรรษาเรามาอยู่ใหม่ เริ่มต้นปฏิบัติจริงจังกันละ จะเอาจริง นี่ในทางพระพุทธศาสนาจริง ๆ ไม่ให้ทุกข์เข้ามาแทรกสิง ไม่เอาความเหลวไหลละ ตั้งอกตั้งใจทำกันจริง ๆ ทำกันจริงต้องเคารพพุทธรัตนะให้ถูกพุทธรัตนะจริง ๆ เคารพธรรมรัตนะให้ถูกธรรมรัตนะจริง ๆ เคารพพระสังฆรัตนะให้ถูกสังฆรัตนะจริง ๆ เมื่อถูกจริงเข้าแล้วละก็ระงับทุกข์ ระงับภัยระงับโรค จริง ๆ นะ

อุปัทวะทั้งหลายหายไปโดยความสวัสดีด้วยอำนาจพุทธรัตนะ

ทุกข์ทั้งสิ้นย่อมดับ ย่อมสงบไปถึงความสวัสดี ด้วยอำนาจธรรมรัตนะนั้น ***สัพเพ ภยา วูปสเมนฺตุ เต*** อุปัทวะทั้งหลายย่อมสงบ ย่อมหายไป โดยความสวัสดี ภัยทั้งสิ้นย่อมสงบไปโดยความสวัสดีด้วยอำนาจธรรมรัตนะ ภัยนี้ใครก็กลัวนัก เมื่อเคารพถูกจริง ๆ เข้าละก็ อุปัทวะทั้งหลายย่อมหายไป ถึงความสวัสดีด้วยอำนาจธรรมรัตนะด้วยอำนาจสังฆรัตนะ

โรคของท่านทั้งสิ้นย่อมดับไปสงบไปโดยความสวัสดีด้วยอำนาจสังฆรัตนะ นี่เป็นข้อสำคัญ สงบทุกข์ระงับทุกข์ ระงับภัย ระงับโรค หายไปหมด ท่านประเสริฐอย่างนี้

นี่เป็นที่ต้องการของเรานักหนาทีเดียว ใคร ๆ ก็ต้องการ ยิ่งคนแก่คนเฒ่าก็ต้องการนัก ย่อมระงับโรคได้ คนหนุ่มคนสาวต้องการนัก ระงับโรคระงับภัยได้ ทั้งแก่ทั้งเด็กทั้งหนุ่มทั้งสาวเขาต้องการนัก เพราะระงับทุกข์ได้ ใครก็ไม่ชอบทุกข์ ชอบแต่สุข ทุกข์อย่างนี้ภัยอย่างนี้มันสำคัญนัก โดนใครเข้าละก็หน้าเบ้เข้าทุกคนหน้าบอกบุญไม่รับ ชักรูปขึ้นมาดูตัวเองก็เกลียดตัวเอง ถ้าไปโดนทุกข์โดนภัยเข้าแล้ว เหตุนี้จะหมดทุกข์หมดภัย หมดโรค ไปได้ ต้องอาศัยเคารพพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะจริง ๆ

เคารพต่อท่านได้ต้องเอาใจจรดตรงไหนนะ? เคารพพุทธรัตนะเราจะต้องเอาใจนั้นวางให้ถูกส่วนภิกษุก็ดี สามเณรก็ดี อุบาสกก็ดี อุบาสิกาก็ดี เคารพพุทธรัตนะต้องเอาใจวางให้ถูกส่วน ไว้กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นพุทธรัตนะ ถ้าว่าถูกกลางดวงธรรม ที่เป็นเป้าหมายใจดำมีอยู่ตรงนั้น เอาไปตั้งดิ่งอยู่ตรงนั้นแหละธรรมกายก็แจ่มใส ใสเป็นกระจกคันฉ่องส่องเงาหน้า สะอาดสะอ้านเป็น ***สงฺขสุทฺธนี*** ไม่ราคีเลยทั่วสกลกาย ในพุทธรัตนะนั้นใจก็หยุดนิ่ง นี่แหละ ***สกฺกตฺวา พุทฺธรตนํ*** เป็นอย่างนี้ นี่ ***สกฺกตฺวา พุทฺธรตนํ***

สกฺกตฺวา ธมฺมรตนํ ล่ะ เคารพพระธรรมบ้าง ก็ถูกพระธรรมอยู่แล้ว ที่ไปหยุดนิ่งอยู่กลางดวงธรรมนั่นถูกพระธรรมอยู่แล้ว กลางดวงธรรมทีเดียว พระธรรมที่จะเป็นอยู่ได้เจริญอยู่ได้ก็ต้องอาศัยธรรมรัตนะดวงนั้น ถ้าหยุดอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมรัตนะแล้วก็ได้ชื่อว่าเคารพพุทธรัตนะด้วย พระธรรมรัตนะด้วย

ก็สังฆรัตนะเล่า ก็แบบเดียวกัน สังฆรัตนะคือธรรมกายละเอียด อยู่ในกลางดวงธรรมรัตนะนั้น ที่

ไปเคารพนิ่งอยู่นั้นก็ตัวสังฆรัตนะนั่นแหละเป็นตัวไปหยุดนิ่งอยู่นั่น ตัวสังฆรัตนะทีเดียว ธรรมกายละเอียดทีเดียว ธรรมกายละเอียดไปหยุดนิ่งอยู่ทีเดียวนั้นตัวสังฆรัตนะแท้ ๆ ที่เดียวกันนั้นเองแหละ เคารพพุทธรัตนะ เคารพธรรมรัตนะ เคารพสังฆรัตนะ

ถ้าว่าเคารพอย่างนี้ ถามดูเถอะพวกมีธรรมกายนั่น เป็นอย่างไรบ้าง ทุกข์สงบไหม? ภัยสงบไหม? โรคสงบไหม? สบายใจเย็นใจอิ่มใจปลาบปลื้ม ใจตื้นใจเต็มทีเดียว แช่มชื่นตื่นเต้นผ่องใสทีเดียว ให้รู้จักหลักอันนี้นะ รู้จักอันนี้เสียแล้ว ก็จะแสดงวิธีเคารพพุทธรัตนะ เคารพธรรมรัตนะ เคารพสังฆรัตนะ เป็นลำดับไป

สกฺกตฺวา พุทฺธรตนํ กระทำความเคารพพุทธรัตนะ รัตนะเขาแปลว่าแก้ว ไม่ใช่เหลว ๆ ไหล ๆ ไม่ใช่เป็นของไม่มี เคารพกันเซ่อกันไปอย่างนั้นเมื่อไร ท่านเป็นองค์ทีเดียว เป็นองค์อย่างไร? เราเป็นหญิงก็ดี เป็นชายก็ดี เป็นคฤหัสถ์บรรพชิตไม่ว่า เราเคยนอนฝันไหมล่ะ? เคย เคยเห็นไอ้กายที่ฝันออกไปนั้นไหมล่ะ? เคยเห็น ไอ้กายที่ฝันรูปพรรณสัณฐานเป็นอย่างไร? เหมือนท่านอย่างนี้แหละ เหมือนตัวท่านอย่างนี้แหละ นุ่งห่มก็เป็นอย่างนี้แหละ แต่พอตื่นขึ้นแล้ว เดี๋ยวนี้กายที่ฝันมันไปอยู่อย่างไร ไม่มีใครรู้กัน พอตื่นขึ้นแล้วไม่รู้ว่ามันไปไหน? หายเข้ามาในกายมนุษย์เสียแล้ว ไม่รู้ว่ากายฝันไปอยู่ที่ไหน ไม่รู้จริง ๆ ไม่รู้แท้ทีเดียว จะให้ตามจริงไม่ถูกว่ามันอยู่ที่ไหน ฝันไปแล้วก็ปรากฏทีเดียว มามีตัวป้อล่ออยู่ ทำเรื่องของฝันเป็นที่เป็นทางของมัน พอมันเลิกฝันแล้ว ตื่นขึ้นแล้วก็เป็นกายมนุษย์เสียแล้ว กายที่ฝันไปอยู่ที่ไหน? นี่มันลึกลับอย่างนี้เห็นไหมล่ะ นี่มันลึกลับอย่างนี้

ที่จะเอาใจไปจรดถูกพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ไม่ใช่เป็นของง่าย เป็นของยากทีเดียว ถ้าว่าคนไม่สนใจจริง ๆ จรดไม่ถูกทีเดียวละ พูดอย่างนี้ไม่รู้เรื่อง แสดงอย่างนี้ก็ไม่รู้เรื่องเสียด้วย เพราะไม่สนใจ เพราะทำไม่ถูก มันก็ไม่สนใจด้วย เพราะใจหยาบกิเลสมันหนาเกินไป ไม่อยากสนใจ ไม่อยากให้ถูกพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ กลัวกิเลสมันจะหมดเสีย มันเป็นเสียอย่างนั้น กิเลสคนมันเป็นอย่างนั้น เพราะเหตุนั้นการที่เข้าถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะนี่นะไม่ใช่เป็นของง่าย วัดปากน้ำสอนตรง ๆ เสนอตรง ๆ บอกโต้ง ๆ ชัด ๆ ไม่ได้ปิดไม่ได้บังอย่างหนึ่งอย่างใด ไม่ได้ซ่อนเร้นเลย เพราะเหตุว่าพระรัตนตรัย พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ เป็นของกลาง ไม่ใช่เป็นของใคร ใครก็มีด้วยกันทุกคน หญิงก็มี ชายก็มี เด็กเล็กมีด้วยกันทั้งนั้น

จะเข้าถึงพุทธรัตนะ เป็นอันดับไปนา ตั้งใจฟังให้แน่นอน ตั้งใจให้ถูกนา ต้องเอาใจหยุดตรงศูนย์กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น**กายมนุษย์** เมื่อเราบริสุทธิ์ดังแสดงแล้วตั้งแต่วันวานนี้ บริสุทธิ์กายวาจาใจไม่มีร่องเสียเลย เราอยู่ข้างซีกที่บริสุทธิ์ทีเดียว ข้างขวา ข้างซ้ายไม่ไปละ ไปซีกข้างถูก ไม่ไปซีกข้างผิด ซีกข้างบริสุทธิ์สนิททางพระ ทางมารไม่ไป ชั่วไม่มีเลยเท่าเส้นขนปลายขน ***แต่พอเช่นนั้นแล้วก็เอาใจหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ กลางดวงของมนุษย์นี่เป็นดวงจริง ๆ นะ ใสเท่าฟองไข่แดงของไก่ตั้งอยู่กลางกาย สะดือทะลุหลัง ขวาทะลุซ้าย สะดือทะลุหลังขึงด้ายกลุ่มเส้นหนึ่งตึง ขวาทะลุซ้ายขึงด้ายกลุ่มเส้นหนึ่งตึง เอาให้ตรง ตรงกลางจรดกัน ตรงนั้นเรียกว่า****กลางกั๊ก*** กลางกั๊กนั่นแหละ ถูกกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ใสบริสุทธิ์เท่าฟองไข่แดงของไก่

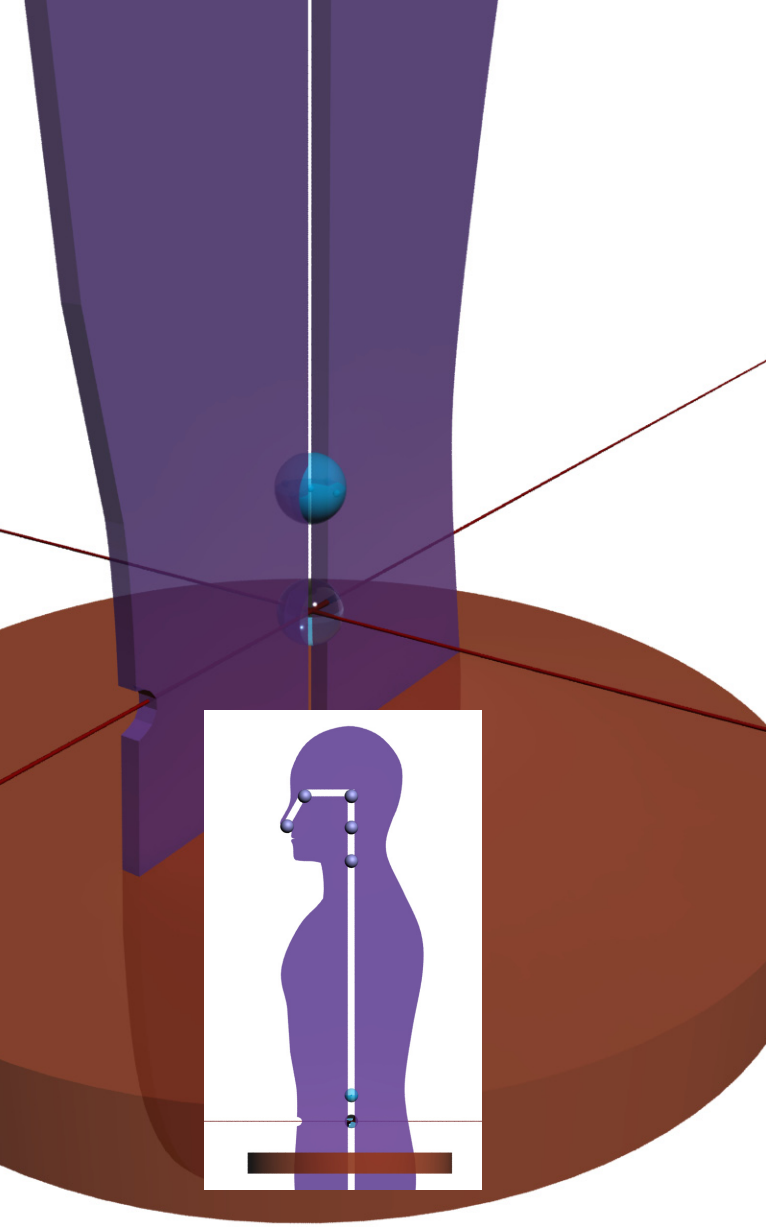

....ตั้งใจฟังให้แน่นอน ตั้งใจให้ถูกนา ต้องเอาใจหยุดตรงศูนย์กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น**กายมนุษย์** เมื่อเราบริสุทธิ์ดังแสดงแล้วตั้งแต่วันวานนี้ บริสุทธิ์กายวาจาใจไม่มีร่องเสียเลย เราอยู่ข้างซีกที่บริสุทธิ์ทีเดียว ข้างขวา ข้างซ้ายไม่ไปละ ไปซีกข้างถูก ไม่ไปซีกข้างผิด ซีกข้างบริสุทธิ์สนิททางพระ ทางมารไม่ไป ชั่วไม่มีเลยเท่าเส้นขนปลายขน แต่พอเช่นนั้นแล้วก็เอาใจหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ กลางดวงของมนุษย์นี่เป็นดวงจริง ๆ นะ ใสเท่าฟองไข่แดงของไก่ตั้งอยู่กลางกาย สะดือทะลุหลัง ขวาทะลุซ้าย สะดือทะลุหลังขึงด้ายกลุ่มเส้นหนึ่งตึง ขวาทะลุซ้ายขึงด้ายกลุ่มเส้นหนึ่งตึงเอาให้ตรง ตรงกลางจรดกัน ตรงนั้นเรียกว่า *กลางกั๊ก* กลางกั๊กนั่นแหละ ถูกกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ ใสบริสุทธิ์เท่าฟองไข่แดงของไก่....

Lesson 39

ใจกายมนุษย์เข้าจรดดังนี้ ใจบริสุทธิ์ดังนี้ ใจจรดอยู่กลางกั๊ก ในกลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น**กายมนุษย์**นั่นแหละ ถ้าใจไปจรดตรงกลางถูกเข้าแล้วละก็ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายนั้นเด่น ให้เป็นกายมนุษย์นั่นแหละ ถ้าว่าถึงถูกส่วนเข้าแล้ว จะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียด ๒ เท่าฟองไข่แดงของไก่

หยุดอยู่กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **กายมนุษย์ละเอียด** แบบเดียวกัน ถูกส่วนเข้าแล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ ๓ เท่าฟองไข่แดงของไก่

หยุดอยู่ศูนย์กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **กายทิพย์** นั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ละเอียด ๔ เท่าฟองไข่แดงของไก่ กลมรอบตัว

หยุดอยู่ศูนย์กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **กายทิพย์ละเอียด** นั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหม ๕ เท่าฟองไข่แดงของไก่

หยุดอยู่ศูนย์กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **กายรูปพรหม** นั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมละเอียด ๖ เท่าฟองไข่แดงของไก่

หยุดอยู่ศูนย์กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **กายรูปพรหมละเอียด** นั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหม ๗ เท่าฟองไข่แดงของไก่

หยุดอยู่ศูนย์กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **กายอรูปพรหม** นั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้วจะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหมละเอียด ๘ เท่าฟองไข่แดงของไก่ เป็นชั้น ๆ เข้าไปอย่างนี้ นี่เข้าไปละ เข้าไปเป็นชั้น ๆ อย่างนี้ จำเสียให้แน่ทีเดียว เข้าไปอย่างนี้ จิตอย่างนี้เข้าไปถูก ไปถูกพุทธรัตนะทีเดียว พอเข้าไปถูกส่วนดังนี้แล้ว แน่นอนแล้ว

นิ่งอยู่กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **กายอรูปพรหมละเอียด** นั่นแหละพอถูกส่วนเข้า เข้าถึง กายธรรม ดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายใหญ่เท่าหน้าตักธรรมกาย วัดผ่าเส้นศูนย์กลางเท่าหน้าตักธรรมกาย กลมรอบตัว

หยุดอยู่กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **ธรรมกาย** นั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้ว จะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายละเอียด วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๕ วา กลมรอบตัว

หยุดอยู่กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **ธรรมกายละเอียด** นั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้ว จะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระโสดา ๕ วา ผ่าเส้นศูนย์กลาง ๕ วา กลมรอบตัว

หยุดอยู่กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **พระโสดา** นั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้ว จะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นพระโสดาละเอียด วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๑๐ วา กลมรอบตัว

หยุดอยู่กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **พระโสดาละเอียด** นั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้ว จะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระสกทาคา วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๑๐ วา กลมรอบตัวเท่ากัน

หยุดอยู่กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **พระสกทาคา** นั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้ว จะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระสกทาคาละเอียด วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๑๕ วา กลมรอบตัว

หยุดอยู่กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **กายพระสกทาคาละเอียด** นั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้ว จะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระอนาคา วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๑๕ วา กลมรอบตัว

หยุดอยู่กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **กายพระอนาคา** นั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้ว จะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระอนาคาละเอียด วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว

หยุดอยู่กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **กายพระอนาคาละเอียด** นั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้ว จะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระอรหัต วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๒๐ วา กลมรอบตัว

หยุดอยู่กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น **กายพระอรหัต** นั่นแหละ พอถูกส่วนเข้าแล้ว จะเข้าถึงดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายพระอรหัตละเอียด วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง **๓๐** วา กลมรอบตัว นี่เสร็จกิจในพระพุทธศาสนา***พระสมณโคดมสั่งสอนแค่นี้***

ถ้าแค่นี้ละก็ต่อแต่นั้นก็เรียนชั้นสูงต่อไป ถ้าว่าสอนแค่นี้แล้วเป็นปล่อยตัวได้ พึ่งตัวได้แล้ว นี่วัดปากน้ำสอนแค่นี้เหมือนกัน แต่ยังเหาะเหินเดินอากาศไม่ได้ มารมันยังขวางอยู่ หลักสำคัญแค่นี้ เมื่อรู้จักหลักนี้แล้วละก็ นี่แหละ ***เข้าถึงธรรมกายแล้วเรียกว่า เคารพพระรัตนตรัยนะ*** เป็นลำดับเข้าไปอย่างนี้นะ ทีนี้รู้จักหลักละ

ดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์

กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ เป็นดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียด

กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายมนุษย์ละเอียด	เป็นดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์
กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์	เป็นดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ละเอียด
กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายทิพย์ละเอียด	ก็มีดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหม
กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหม	มีดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมละเอียด
กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมละเอียด	มีดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหม
กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหม	มีกายอรูปพรหมละเอียด
กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหมละเอียด	นี่๘ ดวงแล้ว พอถึง ๘ ดวง
ก็กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหมละเอียด	ก็มีดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายเท่าหน้าตักธรรมกาย
กลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย	ก็ดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายละเอียด วัดผ่าเส้นศูนย์กลาง ๕ วากลมรอบตัว จนกระทั่งถึง ๓๐ วา นี่ขึ้นไปอย่างนี้ นี่หลักสำคัญ

จะเคารพพุทธรัตนะนั้น ต้องให้ถูกหลักดังนี้ เริ่มต้นทีเดียวยังไม่ถูกพุทธรัตนะ จะถูกพุทธรัตนะไม่ได้ต้องเลย ๘ ดวงขึ้นไปก่อนจึงจะถูกพุทธรัตนะ *เริ่มต้นทีเดียวต้องเข้าไปดังนี้ ทำใจหยุด นั่ง นอน เดิน ยืน ขี้ เยี่ยว ไม่รู้ ให้หยุดบังคับให้หยุด ขี้ก็ช่าง เยี่ยวก็ช่าง นั่งก็ช่าง นอนก็ช่าง เดินก็ช่าง เวลาตื่นแล้วก็ตั้งกันเป๊งเชียวละ ถ้าไม่หยุดไม่ยอมกัน นี่อย่างนี้* อย่างนี้เรียกว่าปฏิบัติศาสนาจริงกันละ ไม่ท้อแท้ไม่ป้อแป้กันละ แข็งแกร่งทีเดียว นี้แหละ ตั้งไปหยุดไป จนกระทั่งถึง ๘ กาย แบบเดียวกันหมด ไม่ได้มีทางอื่นเคี้ยวคดไปอย่างหนึ่งอย่างใดเลย

ที่พระองค์ทรงรับสั่งให้องคุลิมาล สมณะหยุด ๆ ๆ หมดรสหมดฤทธิ์เข้าแล้วพระองค์ทรงเหลียวพระพักตร์มาว่า สมณะหยุดแล้วท่านไม่หยุด แน่ะ คำว่าหยุดอันนี้ตั้งแต่ต้นจนพระอรหัตทีเดียว หยุดอันเดียวนี้ หยุดในหยุด หยุดในหยุดนะ หยุดกลางของหยุด หยุดกลางของหยุดอย่างนั้นแหละ นี่เป็นตัวจริงอย่างนี้ หยุดกลางของหยุด ๆ ๆ ๆ ถ้าว่าไม่หยุดเลย ไม่ถูกศาสนาสักนิดหนึ่ง ถ้าว่าหยุดเวลาไรถูกศาสนาเวลานั้น ถ้าว่าหยุดเวลาไรถูกพุทธรัตนะเวลานั้น ถ้าว่าหยุดเวลาไรถูกธรรมรัตนะเวลานั้น ถ้าว่าหยุดเวลาไรถูกสังฆรัตนะเวลานั้น ถ้าว่าไม่หยุดแล้วก็ไม่ถูกพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะอย่างแน่ทีเดียวไม่ต้องสงสัย อย่าไปโทษใครเลย โทษตัวเอง โทษใครก็ไม่ได้ โทษตัวของตัวเอง คนอื่นเขาหยุดได้ ตัวหยุดไม่ได้ ก็โทษตัวเอง โทษคนอื่นไม่ได้ จะไปเวรให้ใครก็ไม่ได้ ต้องว่าตัวเองโทษตัวเองทีเดียว

ภิกษุสามเณรบางรูปอยากได้ธรรมเต็มที อุตส่าห์พยายามทำใจให้หยุดนิ่ง หยุดหนักเข้า บางทีมันไม่หยุด ทำไปเท่าไร ๆ ก็ไม่หยุด บ่นแต่ไม่หยุดนั่นแหละ จนกระทั่งทำไม่เป็นเสียเลย บางท่านทำประเดี๋ยวเดียวเป็นเสียแล้ว เป็นเรื่องไปทีเดียว

อย่างกับผู้ที่เทศน์นี้ เคยเป็นอุปัชฌาย์บวชให้เขา สามเณรบางรูป ภิกษุบางรูปพอปรารภบวช พอปรารภผมก็เป็นทีเดียว เอาผมมาพิจารณาทีเดียว ทำใจให้หยุด ผมเป็นนิมิตสมาธิทีเดียว พอบอกให้เท่านั้นแหละแกเห็นทีเดียว เห็นผมทีเดียว เห็นผมแล้วก็ อ้าวผมน่ะมันเป็นอย่างไร รูปพรรณสัณฐานเป็นอย่างไร ประมาณบอกถูกละ โคนไปทางไหน ปลายทางไหน สีสันวรรณะเป็นอย่างไร บอกถูกละ นิ่งเข้ากลางผม

นั่นแหละ ประเดี๋ยวเดียวผมแปลงสี ประเดี๋ยวเดียวเป็นดวงใสเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ ประเดี๋ยวเดียวพอบอกขาดคำเป็นแล้ว ท่านองค์นั้นเป็นแล้ว อ้าวเป็นอยู่ดวง อยู่กลางดวงนั่น พอหยุดก็ให้อยู่กลางดวงนั่น กลางดวงใสเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์นั่น กลางดวงนั่นแหละมีรอยอยู่นิดหนึ่ง เท่าปลายเข็ม ปลายจรดนั่นแหละที่ตั้งของใจ ถ้าดำอยู่ละก็มารตั้งเสียแล้ว ถ้าว่าบริสุทธิ์แล้วละก็เป็นของพระแท้ ๆ ถ้าดำอยู่แล้วละก็มารมันตั้งเสียแล้ว มารมายึดเป็นเจ้าของเสียแล้ว ถ้าว่าใสสะอาดแล้วก็นั่นเป็นของพระแท้ ๆ

ใจต้องนิ่งอยู่ที่เดียว ที่รอยหยุดของกลางดวงเท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์ รอยใสนั่นเป็นกลางหยุด หยุดอยู่กลางนั่น หยุดพอหยุดถูกส่วนเข้าเท่านั้น หยุดอ้ายลักษณะที่หยุดน่ะ ซ้าย ขวา หน้า หลัง ล่าง บน นอก ใน ไม่ไปละ หยุดที่กลางนั่น กลางของกลาง ซ้าย ขวา หน้า หลัง ล่าง บน นอก ใน ไม่ไป กลางของกลาง

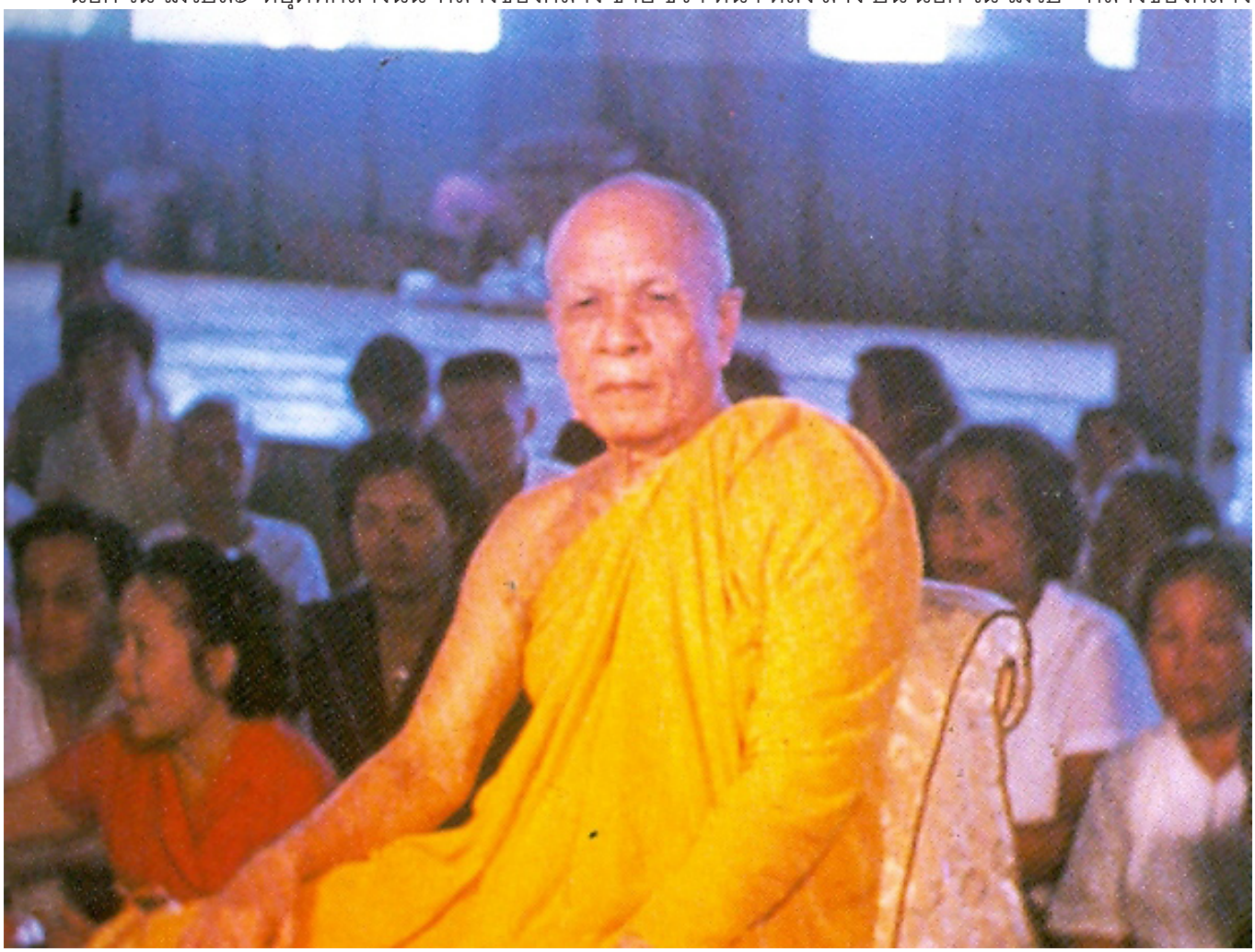

กลางของกลาง กลางของกลาง ถูกส่วนเข้าเห็นดวงศีลทีเดียว เท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์เหมือนกัน

หยุดในกลาง***ดวงศีล*** ก็มีรอยหยุดอีกเหมือนกัน หยุดอยู่ที่เดียว หยุดในหยุด กลางของกลาง กลางของกลาง กลางของกลาง พอหยุดก็เข้ากลางใจที่หยุดเชียว กลางของกลาง กลางของกลาง กลางของกลาง พอถูกส่วนเข้าก็เห็นดวงสมาธิทีเดียว

หยุดอยู่กลาง***ดวงสมาธิ*** พอใจหยุดก็เข้ากลางของใจที่หยุดเชียว กลางของกลาง กลางของกลาง กลางของกลาง ซ้าย ขวา หน้า หลัง ล่าง บน นอก ใน ไม่ไป กลางของกลาง กลางของกลาง กลางของกลาง ถูกส่วนเข้า ก็เข้าถึงดวงปัญญา

หยุดอยู่ศูนย์กลางของ***ดวงปัญญา*** เข้ากลางของใจที่หยุดนั่น กลางของกลาง กลางของกลาง กลางของกลาง ปฏิบัติไม่ถูกหลักแล้วนานเชียวกว่าจะได้ ถ้ารู้จักหลักแล้วประเดี๋ยวเดียว พอถูกส่วนเข้าเท่านั้น เห็นดวงปัญญา หยุดอยู่กลางดวงปัญญาที่รอยหยุด พอใจหยุดก็กลางของกลาง กลางของกลาง กลางของกลาง พอถูกส่วนเข้าก็เห็นดวงวิมุตติ

หยุดอยู่กลาง***ดวงวิมุตติ*** รอยที่หยุดมีอีกทีเดียว แบบเดียวกัน พอใจหยุด ก็กลางของใจที่หยุด กลางของกลาง กลางของกลาง กลางของกลาง พอถูกส่วนเข้าเห็นดวงวิมุตติญาณทัสสนะอีกทีเดียว

หยุดอยู่กลาง***ดวงวิมุตติญาณทัสสนะ***อีก พอใจหยุดก็เข้ากลางของใจที่หยุด กลางของกลาง กลางของกลาง กลางของกลางพอถูกส่วนเข้าก็เห็นกายฝันแล้วนั่น กายฝันนี่เองอยู่ในกลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะอยู่นี่เอง เมื่อก่อนข้าไม่รู้จัก เมื่อข้าฝันแล้วก็หายไป ข้าไม่รู้ว่าอยู่ที่ไหน? เจ้าอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะนี่เอง พอเข้าถูกส่วนเข้าแล้วเป็นเรื่องไป ไปอย่างนี้แหละ

คราวนี้พอใจกายมนุษย์ละเอียดหยุดนิ่งอยู่ศูนย์กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็น**กายมนุษย์ละเอียด** เท่าดวงจันทร์ดวงอาทิตย์แบบเดียวกัน

เห็น***ดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน***

ดวงศีล

สมาธิ

ปัญญา

วิมุตติ

วิมุตติญาณทัสสนะ พอถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะก็เห็น **กายทิพย์**

หยุดอยู่กลางกายทิพย์อีกแบบเดียวกันอีก หยุดอยู่กลางกายทิพย์ เข้ากลางของหยุดหนักเข้าไป พอถูกส่วนเข้าเห็นดวงธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน พอถูกส่วนเข้าก็เข้าถึงดวงตลอดขึ้นไปถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะเห็น **กายทิพย์ละเอียด**

หยุดอยู่กลางกายทิพย์ละเอียดอีกแบบเดียวกัน พอถูกส่วนเข้าเห็นดวง ๕-๖ ดวงนั่น ถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ ก็เห็น **กายรูปพรหม**

หยุดอยู่กลางกายรูปพรหมอีก พอถูกส่วนเข้าเห็นดวงทั้ง ๖ นั้นอีก ถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เห็น **กายรูปพรหมละเอียด**

หยุดอยู่กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็นกายรูปพรหมละเอียดอีก พอถูกส่วนเข้าแบบเดียวกันเข้าถึง ๖ ดวง ถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เห็น **กายอรูปพรหม**

หยุดอยู่กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหม พอถูกส่วนเข้าเห็นดวงทั้ง ๖ ดวง ถึงดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เห็น **กายอรูปพรหมละเอียด**

หยุดอยู่กลาง**ดวงธรรม**ที่ทำให้เป็นกายอรูปพรหมละเอียดอีก พอถูกส่วนเข้าเห็นดวงทั้ง๖ อีก หยุดอยู่กลางดวงวิมุตติญาณทัสสนะ เห็น **กายธรรม** รูปเหมือนพระปฏิมากรเกตุดอกบัวตูม ใสเป็นกระจกคันฉ่องส่องเงาหน้า ดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกาย วัดผ่าเส้นศูนย์กลางเท่าหน้าตักธรรมกาย กลมรอบตัว ในกลางดวงธรรมที่ทำให้เป็นธรรมกายนั่น มีธรรมกายละเอียดหน้าตัก ๕ วา สูง ๕ วา เกตุดอกบัวตูม

แค่นี้แหละ ถูกละพุทธรัตนะ นั่นแหละเข้าถูกเรียกว่า เคารพพุทธรัตนะถูก เข้าแล้วถูกพุทธรัตนะทีเดียว เคารพธรรมรัตนะถูกเข้าแล้วเห็นดวงธรรมรัตนะทีเดียว เคารพสังฆรัตนะถูกเข้าแล้วเห็นธรรมกายละเอียดทีเดียว นี่ในบท ***สกฺกตฺวา*** ประสงค์แค่นี้ ประสงค์แค่นี้นี่ตัวจริงเป็นอย่างนี้ เมื่อรู้จักตัวจริงอย่างนี้แล้ว เคารพให้ถูกอย่างนี้นะ ถ้าเคารพถูกอย่างนี้แล้ว บาลีบอกอานิสงส์ทีเดียว

สกฺกตฺวา พุทฺธรตนํ โอสถํ อุตฺตมํ วรํ

ใครเข้าไปถึงละก็ ดังโอสถอันอุดมประเสริฐทีเดียว ดังโอสถอันอุดมประเสริฐทีเดียว ลวกไข้ที่กำลังดิ้นขวักไขว่ ๆ พออึกเข้าเท่านั้นหลับเรียบสบายใจ เย็นฉ่ำ โรคภัยไข้เจ็บหายหมด นั่นระงับเสียอย่างนั้น พอถึงพุทธรัตนะเท่านั้นแหละ ความร้อนด้วย ราคะ โทสะ โมหะ ด้วยทุกข์ ด้วยภัย ด้วยโรคต่าง ๆ หายเป็นปลิดทิ้งหมด หายอย่างนั้น หายอย่างไร โรคหายอย่างนั้นจริง ๆ จัง ๆ อย่างนี้ ท่านจึงได้วางตำราไว้

โอสถํ อุตฺตมํ วรํ หิตํ เทวมนุสฺสานํ

เป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย มนุษย์เข้าถึงแล้วต้องเป็นแบบเดียวกัน เทวดาเข้าถึงแล้วก็เป็นแบบเดียวกัน พุทธรัตนะนี่แบบเดียวกันหมด รสชาติแบบเดียวกันหมด ปรากฏอย่างนี้ นี่เขาจึงเรียกว่าเป็นประโยชน์เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

พุทฺธเตเชน โสตฺถินา
นสฺสนฺตุปทฺทวา สพฺเพ ทุกฺขา วูปสเมนฺตุ เต

อุปัทวะทั้งหลายหายไปโดยความสวัสดีด้วยอำนาจพุทธรัตนะ ทุกข์ทั้งสิ้นของท่านย่อมสงบไปด้วยอำนาจพุทธรัตนะ สงบจริง ๆ อย่างนี้ นี่อานิสงส์เคารพพุทธรัตนะ

เคารพพระธรรมก็ได้ ถ้าถึงพระธรรมก็แบบเดียวกัน คล้ายกัน

สกฺกตฺวา ธมฺมรตนํ เคารพพระสัทธรรม เคารพพระธรรมรัตนะ

ปริฬาหูปสมนํ พอถึงธรรมรัตนะเข้าเท่านั้นแหละความเร่าร้อนสงบ ความเร่าร้อนสิ้น เร่าร้อนด้วยเพลิงราคะ โทสะ โมหะ ดับหมดไม่เหลือเลย ทุกข์อันหนึ่งอันใดหายหมด เข้าถึงธรรมรัตนะเสียแล้วความเร่าร้อนไม่มีเลย เย็นฉ่ำหมดทั่วทั้งร่างกายสบายทีเดียว นี่อานิสงส์บอกไว้ว่าเป็นอย่างนี้ เมื่อถึงเข้าแล้วเป็นอย่างนี้ทีเดียว

ปริฬาหูปสมนํ ธมฺมเตเชน โสตฺถินา นสฺสนฺตุปทฺทวา

อุปัทวะทั้งหลายย่อมหายไปโดยความสวัสดีด้วยเดชของพระธรรม ภัยทั้งสิ้นของท่านย่อมสงบไปโดยความ

สวัสดีด้วยเดชของพระธรรม มาถึงพระธรรมเข้าแล้ว จริง ๆ อย่างนี้ ถามดูได้สอบดูได้ พวกที่ได้ธรรมกายผู้ที่ถึงนะไม่ต้องไปถามใครละ ใครได้ ใครถึง ถามได้ทีเดียว เดี๋ยวนี้ในวัดปากน้ำมีธรรมกาย ๑๕๐ กว่าคนเป็นผู้เข้าถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะแล้ว

ส่วนสังฆรัตนะเล่าเมื่อเข้าถึงแล้ว เข้าถึงสังฆรัตนะ

อาหุเนยฺยํ ปาหุเนยฺยํ เข้าถึงสังฆรัตนะแล้วก็แช่มช้อยทีเดียว ควรเพื่อของนำมาต้อนรับ ของนำมาถวายควรเพื่อของที่เขาจัดไว้ต้อนรับ ควรทั้ง ๒ ประการ นำมาถวายก็ควร ต้อนรับก็ควร ควรทั้ง ๒ นัย

อาหุเนยฺยํ ปาหุเนยฺยํ สงฺฆเตเชน โสตฺถินา
นสฺสนฺตุปทฺทวา สพฺเพ โรคา วูปสเมนฺตุ เต

อุปัทวะทั้งหลายย่อมหายไปด้วยอำนาจสังฆรัตนะ โรคทั้งสิ้นของท่านย่อมสงบไปโดยความสวัสดีด้วยอำนาจของพระสงฆ์

มีอานิสงส์บอกไว้ ด้วยอำนาจพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ เป็นดังนี้ ไม่ต้องสงสัยละ ไม่ต้องสงสัยทีเดียว เมื่อรู้จักหลักอันนี้เป็นหลักจริงของพุทธศาสนา พุทธศาสนาท่านบอกตรง ๆ ไว้อย่างนี้ บัดนี้วัดปากน้ำสืบเอามาใช้แล้ว เป็นธรรมกาย **๑๕๐** กว่ารสชาติเขารู้กันแล้ว เขาพูดกันได้เป็นเสียงเดียวกัน รสชาติเป็นเสียงเดียวกัน ให้ทำเป็นอย่างนี้นะ ถ้าทำเป็นอย่างเขาแล้วละก็ ก็เข้าถึงพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ถูกส่วนเข้าดังนี้ละก็ พระพุทธเจ้าอยู่ที่ไหนก็พูดได้นะ อยู่นิพพานก็ไปได้ พระพุทธเจ้าอยู่ที่ไหนไปได้หมด หรือจะอาราธณามาที่นี่ก็ได้ เดี๋ยวนี้ก็ได้ทีเดียว นี่เป็นหลักจริง เป็นหลักจริงอย่าทอดทิ้ง ให้เอาใจใส่ทุกถ้วนหน้า

ที่ได้ชี้แจงแสดงมาตามวาระพระบาลีคลี่ความเป็นสยามภาษาตามมตยาธิบาย พอสมควรแก่เวลา **เอเตน สจฺจวชฺเชน** ด้วยอำนาจความสัจที่ได้อ้างธรรมปฏิบัติตั้งแต่ต้นจนอวสานนี้ **สทา โสตฺถี ภวนฺตุ เต** ขอความสุขสวัสดีจงบังเกิดมีแด่ท่านทั้งหลาย บรรดามาสโมสรในสถานที่นี้ทุกถ้วนหน้า อาตมภาพชี้แจงแสดงมาพอสมควรแก่เวลา สมมุติว่ายุติธรรมิกถา โดยอรรถนิยมความเพียงเท่านี้ **เอวํ** ก็มีด้วยประการฉะนี้